

SPRÁVY Z KONFERENCIÍ

IV. Nitrianske sociologické kolokvium – Kultúra a náboženstvo vo verejnom priestore

Dňa 13. 10. 2016 sa na Katedre sociológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre konalo IV. Nitrianske sociologické kolokvium pod názvom *Kultúra a náboženstvo vo verejnom priestore*.

Kolokvium s medzinárodnou účasťou sa konalo s podporou Slovenskej sociologickej spoločnosti. Čestný patronát kolokvia prevzal dekan Filozofickej fakulty UKF v Nitre prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc. Vedeckú radu IV. NSK tvorili členovia prof. zw. dr. hab. Wojciech Krzysztof Świątkiewicz (predseda), prof. zw. dr. hab. Marek S. Szczepański, prof. dr. hab. Anna Śliz a PhDr. Monika Štrbová, PhD. Pozvanie na kolokvium prijali odborníci zo sociológie náboženstva, sociológie morálky a sociológie kultúry z Poľska, z Českej republiky a zo Slovenska.

Prvú sekciu moderoval doc. dr. hab. Ondrej Štefaňák. Ako prvý odznel veľmi podnetný a zaujímavý príspevok „Kościoł katolicki w Polsce w przestrzeni życia publicznego“. Jeho autorom bol prof. zw. dr. hab. Janusz Mariański z Katolíckej univerzity Jána Pavla II. v Lubline, ktorý patrí k najvýznamnejším poľským sociológom v oblasti sociológie náboženstva a sociológie morálky. Následne vystúpil dr.h.c. prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD so svojím príspevkom „Identita gréckokatolícka a jej prejavy na Slovensku po roku 1989“. Prof. Dancák podrobne analyzoval problematiku gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Z Českej republiky pozvanie prijala pani doc. PhDr. Ludmila Muchová, PhD z Teologickej fakulty Jihočeskej univerzity z Českých Budějovic. Vo svojom príspevku „Kultura

a náboženství ve veřejném prostoru v České republice“ sa síce k sociologickej problematike vyjadrovala z pozície sociálneho pedagóga, avšak o erudovanosti príspevku nikto nezapochyboval. Doc. Muchová vo svojom príspevku ponúkla pohľad na krízu súčasnej českej inštitucionálnej cirkvi, avšak s ohľadom na možnú budúcnosť. Prvú sekciu uzatvoril svojím vystúpením prof. dr. hab. Józef Budniak s príspevkom „Tradycja velehradzka jako źródło inspiracji dla ekumenii wiary i kultury“.

Po diskusii a prestávke nasledovala druhá sekcia, ktorú viedol prof. zw. dr. hab. Wojciech Krzysztof Świątkiewicz, hlavný odborný garant kolokvia. Prvý príspevok odprezentovali prof. PhDr. Jozef Matulník, PhD z Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave s doc. RNDr. Karolom Pastorom, CSc. z Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojom príspevku „Religiozita a formovanie rodiny na Slovensku“ odprezentovali vlastné výskumy. Druhý príspevok „Náboženstvo vo verejnom priestore a v povedomí slovenskej mládeže“ odprezentoval sociológ doc. dr. hab. Ondrej Štefaňák, ktorý pôsobí ako prodekan Teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Doc. Štefaňák predstavil niekoľko sumárnych výsledkov, ktoré komunikujú o religiozite mládeže Spišskej diecézy a tiež sa venoval nezrovnalosti, ktorá vzniká, keď majú respondenti hodnotiť vlastnú a tzv. väčšinovú religiozitu, resp. vlastnú a tzv. väčšinovú morálku. Tam sa totiž veľmi dobre ukazuje problém istého vnútorného napätia medzi náboženstvom vo verejnom priestore a v povedomí skúmaných respondentov.

Tretiu, poslednú časť kolokvia moderovala PhDr. Monika Štrbová, PhD, vedúca hosťujúcej Katedry sociológie FF UKF v Nitre. Katedru reprezentoval jej externý člen, sociológ PhDr. Ľubor Gál, PhD s príspevkom „Postsekulárna spoločnosť“. V príspevku poukázal na praktizovanie viery, ale tiež zdôraznil dôležitosť odosobnenia sa sociológa vo výskume sociológie náboženstva. Ako ďalší vystúpil doc. dr. hab. Marek Rembierz s príspevkom zameraným na súčasný sociálno-kultúrny pluralizmus a nábožensko-svetonázorovú rôznorodosť v kontexte vytvárania občianskych postojov a medzikultúrnych

vzťahov vo verejnom priestore. Hovoril o výskumných problémoch, axiologických dilemách a výchovných výzvach. Ďalším poľským sociológom zo Sliezskej Univerzity v Katowiciach bol dr. Andrzej Górny, ktorý odprezentoval aktuálny príspevok s názvom „Cyfrowe Kościoły. Religia i religijność w przestrzeni Internetu“. Poukázal na nové možnosti, ale tiež úskalia „prežívania“ náboženského života prostredníctvom internetu. Posledný príspevok predniesol prof. zw. dr. hab. Wojciech Świątkiewicz, odborný garant kolokvia, s názvom „Pielgrzymka jako przejaw obecności religii i kultury w przestrzeni publicznej“. Prezentácia prof. Świątkiewicza sa zamerala na púť ako prejav náboženského života v spoločnosti.

Záver IV. NSK ukončili zhodnotením i poďakovaním vedúca Katedry sociológie PhDr. Monika Štrbová, PhD a odborný garant kolokvia prof. zw. dr. hab. Wojciech Świątkiewicz.

Monika Štrbová